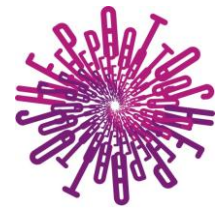

Ministarstvo
zdravstva

Hepatos

28. srpnja 2021. Svjetska zdravstvena organizacija obilježava JUBILARNI 10. SVJETSKI DAN HEPATITISA

NACIONALNA KAMPANJA – „Hepatitis ne može čekati“

Svakih 30 sekundi jedna osoba umre od posljedica hepatitisa stoga ne možemo dopustiti da pandemija COVID 19 uspori globalni napredak eliminacije virusnih hepatitisa do 2030.

Hrvatsko društvo za bolesti jetre HEPATOS, nositelj je nacionalne kampanje kojom, uz potporu Ministarstva zdravstva i u partnerstvu s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, već osamnaestu godinu za redom provodi i koordinira obilježavanje Svjetskog dana hepatitisa eng. *World Hepatitis Day (WHD)* u Hrvatskoj. Kao i do sada, kampanja je, osim ciljanoj populaciji, mladima te zdravstvenim djelatnicima, usmjerena i donosiocima političkih odluka jer politička volja, da se uhvati u koštac s ovim teretom, je ključna.

Ovaj dan koji se u cijelom svijetu, pa tako i u Republici Hrvatskoj, od 2011. godine obilježava 28. srpnja ujedinjuje svjetsku hepatitis zajednicu kako bi pro aktivno djelovala utječući na stvarne promjene u svojim lokalnim sredinama.

Tako je Društvo Hepatos, organizacijom vrlo uspješnih događaja te primjerima dobre prakse, poput **Mobilnog InfoHep Centra „koji u Hrvatskoj pruža sveobuhvatne usluge povezivanja u skrb za virusne hepatitise“** istaknutim kao **„inovativnim modelom pružanja usluga“** u nedavno objavljenom Izvješću SZO **„Interim guidance for country validation of viral hepatitis elimination“**, jasno pokazalo da Hrvatska može predvoditi ovaj dio Europe u zdravlju jetre i brizi za pacijente s bolestima jetre poput virusnih hepatitisa.

Naime, važnost zdravlja jetre (uključujući i virusne hepatitise), koja sve više dolazi u fokus hrvatske javnosti, istaknuta je tijekom nedavno održanih aktivnosti **Hrvatskog tjedna jetre pod nazivom „Stari problemi u novoj COVID19 / post COVID19 eri“** kojeg je Društvo "Hepatos" u suradnji s Hrvatskim gastroenterološkim društvom, po prvi put ikad, organiziralo 09.-12.06.2021. s ciljem nastavljanja višegodišnjeg djelovanja na ažuriranju informacija i obavještavanju zdravstvene zajednice, javnog sektora ali i šire javnost o problemima koje tihe epidemija jetre“ poput virusnih hepatitisa nameću društvu u cjelini. Aktivnosti koje su se odvijale u 3 hrvatska grada pod **visokim pokroviteljstvom Predsjednika RH, pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva** a kojima se pridružilo 500+ sudionika iz 15 država sa 4 kontinenta, ukazale na potrebu za daljnjim, pojačanim naporima **hrvatske kao i globalne zajednice da, sukladno preporukama WHO Europe, ubrzaju svoj put ka eliminaciji virusnih hepatitisa, jednog od glavnih uzročnika hepatocelularnog karcinoma (HCC).**

Prema procjenama Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) 1,1 milijun smrti tijekom 2019. uzrokovano je posljedicama virusnih hepatitisa B i C poput ciroze i hepatocelularnog karcinoma (HCC).

Budućnost bez hepatitisa globalni je prioritet SZO i World Hepatitis Alliance (WHA) koji je jedino ostvariv povećanjem broja dijagnosticiranih i liječenih osoba s HBV i HCV infekcijom. S tim ciljem osmišljena je ovogodišnja kampanja **„Hepatitis ne može čekati“**, kojoj se pridružuje i Društvo Hepatos, a kojom se želi podsjetiti da, kako bi se zadržali na putu ka eliminaciji virusnih hepatitisa čak i za vrijeme COVID-19 pandemije, neophodno je nastaviti pružati usluge testiranja, liječenja i skrbi te tako pokušati izbjegavati korake unazad kako ne bismo izgubili teško postignut zamah u eliminaciji virusnih hepatitisa.

Kronični hepatitis B i C su kronične infekcije koje ponekad godinama ili desetljećima ne pokazuju simptome. Najmanje 60% slučajeva raka jetre posljedica je nepravodobnog testiranja i liječenja virusnih hepatitisa B i C.

Ured: Doverska 29, Split
hepaos@hepatos.hr
Tel: + 38521459988

Mobilni InfoHep Centar: Mobilno vozilo - „Screening Van“
InfoHep Centar: Fra Bone Razmilovića 11, Split
INFO tel: 0800 400 405

www.hepatos.hr
OIB:05582843154
IBAN: HR42233031100069060

I dalje stojimo na kritičnoj točki puta ka eliminaciji virusnih hepatitisisa. Povijesno gledano kod vrlo malo bolesti postoji takva nedosljednost između tereta bolesti i političkog prioriteta kao kod virusnih hepatitisisa.

Bez pronalazaženja nedijagnosticiranih i njihovog uključivanja u sustav skrbi eng. *linkage to care*, planirana eliminacija ostat će samo neostvareni san, koji utječe na desetke tisuća građana Republike Hrvatske.

Prema procjenama epidemioloških istraživanja u Hrvatskoj oko 25 000 osoba ima kronični hepatitis B, a oko 40 000 osoba su nosioci protutijela na hepatitis C. Eliminacija hepatitisisa u Republici Hrvatskoj započinje s pronalazaženjem nedijagnosticiranih pacijenata među kojima je 12.000 osoba koje se, prema procjenama matematičkih modela, trebaju liječiti od kroničnog virusnog hepatitisisa C.

Upravo je veliki postotak nedijagnosticiranih pacijenata najveći problem u dostizanju globalnog cilja Svjetske Zdravstvene Organizacije – eliminacija virusnih hepatitisisa do 2030. godine.

Nadamo se i očekujemo da će relevantne institucije RH i donositelji odluka, imajući u vidu važnost pravovremene dostupnosti učinkovite terapije, osigurati daljnju podršku u provođenju prevencije i liječenja hepatitisisa te poduzeti sve potrebne korake da oboljelima od hepatitisisa osiguraju odgovarajuću dostupnost najučinkovitijem liječenju jer ove zaraze su važan javnozdravstveni problem koje mogu rezultirati cirozom i rakom jetre te u Europi svake godine oduzimaju 168.500 života. Većina tih smrtnih slučajeva mogla se spriječiti pravovremenim testiranjem i liječenjem, a u slučaju hepatitisisa B, cijepljenjem.

Ne može se poreći da je eliminacija virusnih hepatitisisa dobila značajan zamah u 2016. kada su sve države svijeta, njih 194, jednoglasno podržale inicijativu SZO: Eliminacija virusnih hepatitisisa do 2030. godine. Obveza koju su države preuzele kako bi postigle eliminaciju virusnih hepatitisisa između ostalog uključuje i usvajanje regionalnih akcijskih planova, posebno spominjanje hepatitisisa u ciljevima održivog razvoja, financiranje liječenja zaraženih visokoučinkovitim terapijama za hepatitis C, poticanje cijepjenja protiv hepatitisisa B. Iako su ovi događaji povećali svijest i političku pozornost diljem svijeta, do danas je samo 5 država na putu eliminacije hepatitisisa C i 79 država, uključujući i RH, su na putu eliminacije hepatitisisa B u mlađih od 5 godina do 2030. godine.

Stigma bolesti jetre poput ciroze i hepatocelularnog karcinoma, uzrokovanih hepatitisom B ili C česti su razlog nezabilježenih uzroka smrtnih slučajeva zbog čega veliki udio globalne populacije nije svjestan problema, a malo vlada namjerava dati prioritet eliminaciji hepatitisisa. SZO procjenjuje da je dijagnosticirano samo 10% kronično zaraženih virusom hepatitisisa B od kojih samo 22% se liječi te 22% zaraženih virusom hepatitisisa C .

Čak i za vrijeme pandemije COVID-19, virusni hepatitisisi nastavili su oduzimati tisuće života svakog dana a nizak broj testiranja i, sukladno tome, liječenja značajno negativno utječe na dostizanje globalnih ciljeva SZO za eliminaciju hepatitisisa do 2030. godine. Od vitalnog je značaja osigurati neprekinuti program cijepjenja protiv hepatitisisa B i povećati usluge testiranja i liječenja hepatitisisa B i C što uključuje i „manje zaslužne“ grupe poput zatvorenika ili osoba koje koriste intravenozne droge.

Svjetski dan hepatitisisa je odlična prilika za implementaciju prioriternih aktivnosti iznesenih u [Globalnom izvješću o napretku za HIV, virusni hepatitis i spolno prenosive infekcije](#), kojeg je SZO objavila u svibnju 2021. Aktivnosti poput boljeg informiranja javnosti i praćenja hepatitis zaraze s ciljem pravovremenog liječenja i izbjegavanja daljnjih posljedica i komplikacija virusnih hepatitisisa, jačanja uloge civilnog društva u nacionalnim programima prevencije te pojednostavljenja pristupa testiranju i liječenju u zajednicama preporuke su SZO kako bi se ojačali nacionalni i međunarodni naponi za eliminaciju hepatitisisa, potaklo djelovanje i angažman pojedinaca, političkih dionika i javnosti te naglasila potreba za globalno većim odazivom testiranju i liječenju. Bez jake političke volje, suradnje međusektorskih dionika i upornog zagovaranja, države neće uspjeti dosegnuti ciljeve SZO inicijative, a mi ćemo propustiti našu najveću priliku da iskoristimo teško stečeni zamah i eliminiramo ovu globalnu epidemiju.

S poštovanjem,

mr. sc. Tatjana Reić

Predsjednica Hrvatskog društva za bolesti jetre „Hepatos“

O bolesti

Virusni hepatitis je akutna ili kronična zarazna upalna bolest jetre uzrokovana virusima A, B, C, D i E. S virusnim hepatitisom živi stotine milijuna ljudi diljem svijeta i ta je skupina bolesti značajan javnozdravstveni izazov koji zahtijeva globalni odgovor i zdravstvene intervencije.

Virusni hepatitisi ne pogađaju određeno zemljopisno područje niti određene skupine ljudi; To je doista globalna epidemija koja može utjecati na živote milijuna ljudi a da oni toga čak i nisu svjesni. Trenutno 90% ljudi koji žive s hepatitisom B i 80% koji žive s hepatitisom C nisu svjesni svog statusa. Ne poznavanjem svog statusa mogu dovesti do stvarne mogućnosti razvoja fatalne bolesti jetre u nekom trenutku njihova života ili nesvjesno prenositi infekciju drugima.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u Hrvatskoj od kroničnog hepatitisa B i C boluje oko 40.000 osoba. Hrvatska nije zemlja s velikom učestalošću hepatitisa B i C u općoj populaciji, no neke su skupine građana izložene većem riziku zaraze (osobe koje injektiraju droge, osobe koje često mijenjaju spolne partnere, osobe u penalnom sustavu,...).

Prema podacima [Prvog globalnog hepatitisa izvješća SZO](#):

- **Dok se smrtnost uzrokovana HIV/ADS-om, tuberkulozom i malarijom u svijetu smanjuje, smrtnost od virusnih hepatitisa se povećala za 22% od 2000. godine.**
- Ukoliko se ne liječe Hepatitis B i C postupno mogu dovesti do ciroze i karcinoma jetre te preuranjene smrti.
- 85% potreba za transplantacijom jetre i 80% smrtnosti od karcinoma jetre uzrokovano je hepatitisima.
- Kronični virusni hepatitis C danas se uspješno može izliječiti u visokom postotku (95-98%) terapijom novim lijekovima koji su dostupni i u Hrvatskoj.

Povijest obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa

2004. – 2005. je to bio Svjetski dan svjesnosti o hepatitisu C/ World Hepatitis C Awareness Day) obilježavan 1. listopada, zatim je

2006. – 2007. kao Svjetski dan svjesnosti o hepatitisu / World Hepatitis Awareness Day (WHAD) obilježen također 1. listopada da bi se 2007.- 2010. kao Svjetski dan hepatitisa / World Hepatitis Day (WHD) globalno obilježavao 19. svibnja.

No 2010. godine Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) proglasila je 28. srpnja svojim službenim danom obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa kao jedan od samo četiri službena dana SZO-e za pojedinačne zarazne bolesti, a izabran je jer na rođendan Barucha S. Blumberga – američkog znanstvenika zaslužnog za otkrivanje hepatitisa B i razvoj cjepiva protiv ovog virusa, za što je 1976. godine primio Nobelovu nagradu. Tako se od 2011 nadalje WHD obilježava 28-og srpnja.

Obilježavanje Svjetskog dana hepatitisa dio je globalne kampanje koju provodi Svjetska zdravstvena organizacija (SZO), a koordinira World Hepatitis Alliance (WHA) s ciljem podizanja svjesnosti o virusnim hepatitisima kao javnozdravstvenom problemu koji ima i društveno-političku dimenziju vezanu uz problem diskriminacije, kršenja ljudskih prava i društvenog neprihvatanja oboljelih.

O nama

Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“ je neprofitna organizacija osnovana 2000. godine, kao prvo društvo u Hrvatskoj koja pruža pomoć oboljelima od hepatitisa i ostalih bolesti jetre. Svrha njezina djelovanja je „spriječiti nastanak i širenje bolesti, smanjiti diskriminaciju te podići kvalitetu življenja oboljelih i njihovih obitelji slijedeći visoke standarde djelovanja“. Djelovanje Hepatosa odvija se na nacionalnoj i međunarodnoj razini (aktivna članstva u europskim i svjetskim udruženjima srodnih organizacija, posebice u World Hepatitis Alliance-WHA, WHO Euro Regional Collaborating Committee on accelerated response to TB, HIV and viral hepatitis (RCC-THV)) te European Liver Patients' Association-ELPA. Hepatos je neupitan lider među hrvatskim organizacijama civilnog društva u zagovaranju prava oboljelih te je pokretač osnutka Saveza oboljelih od hepatitisa Republike Hrvatske (SOH RH).

Hepatos je neupitan lider među organizacijama civilnog društva u zagovaranju prava oboljelih te je pokretač osnutka Saveza oboljelih od hepatitisa Republike Hrvatske (SOH RH). Više informacija na www.hepatos.hr

Savez Oboljelih od Hepatitisa Republike Hrvatske (SOH RH) djeluje od 2004., a registriran je 2006. godine. Savez se sastoji od udruga pacijenata iz Koprivnice, Zagreba, Pule, Rijeke, Splita i Dubrovnika. Upravo je „Hepatos“ inicirao osnivanje Saveza oboljelih od hepatitisa RH i vodeća je udruga koja potiče akcije diljem RH i pomaže Savezu na nacionalnoj razini. Više informacija na www.soh.hepatos.hr

World Hepatitis Alliance (WHA) nevladina je organizacija osnovana 2008. godine. Okuplja više od 280 udruga oboljelih od virusnih hepatitisa iz 75 zemalja cijelog svijeta i globalni je nositelj obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa.

Više informacija na www.worldhepatitisday.org